

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΒΕΡΟΙΑΣ, ΝΑΟΥΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΑΜΠΑΝΙΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

*οι
Άγιοι
του
τόπου
μας*

ΣΕΙΡΑ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ
ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ

3

μάθημα 18ο

Άπολυτίκιο
Οσίου Άντωνιου τοῦ
νέου τοῦ ἐκ Βεροίας

Μέγα καύχημα,
καὶ πολιοῦχον, σὲ
πλουτήσασα πόλις
Βεροίας, θεοφόρε
παμμάκαρ Άντώνιε,
τῇ σῇ πρεσβείᾳ
προστρέχει ἐκάστοτε,
προσπτυσσομένη τά
θεία σου λείψανα.
Πάτερ Όσιε, Χριστόν
τὸν Θεόν ἱκέτευε,
δωρήσασθαι ἡμῖν τό
μέγα ἔλεος.

‘Ηχος γ’. Θείας πίστεως.

18 Ο Όσιος Αντώνιος ο νέος.

Το ιερό λείψανο και ο Ναός

Το ιερό λείψανο του Οσίου Αντωνίου φυλάγεται σε περίτεχνη αρχυρδή λάρνακα στολισμένη με παραστάσεις από τη ζωή του. Η λάρνακα πάλι βρίσκεται εντός μαρμάρινου κιβώριου (ναϊδοίου) στο αριστερό κλίτος του Ιερού Ναού που είναι αφερωμένος στον Άγιο και που βρίσκεται στο κέντρο της Βέροιας.

Ο Ναός του Πολιούχου, ο μεγαλύτερος από τους δεκάδες ναούς της πόλης, είναι βασιλικού ρυθμού με τρία κλίτη και πλούσια διακοσμημένος με βυζαντινές αγιογραφίες.

Ο Ναός αποτελεί καθημερινό προσκύνημα για όλους τους κατοίκους της πόλης και ένα από τα μεγαλύτερα της Μακεδονίας.

Τρελός για το Χριστό.

Ο Όσιος Αντώνιος ο νέος, ο πολιούχος της πόλης της Βέροιας, έζησε πιθανόν στα χρόνια πριν τον 12ο αιώνα μ.Χ. . Καταγόταν από τη Βέροια και ήταν γόνος επιφανούς και ευσεβούς οικογένειας της πόλης. Καθώς μεγάλωνε αύξανε μέσα του η αγάπη για τον ασκητικό βίο των μοναχών, την ζωή και τα κατορθώματα των οποίων πληροφορούνταν και θαύμαζε από την γειτονική Σκήτη της Βέροιας, στις όχθες του Αλιάκμονα ποταμού.

Έτσι νέος ακόμα, πήρε την απόφαση και εγκατέλειψε και τίτλους ευγενείας και περιουσίες και οικογένεια, για να αφιερωθεί σώματι και ψυχή στον Χριστό, ακολουθώντας την ζωή της μοναχικής πολιτείας. Με μεγάλο ζήλο επιδόθηκε στους ασκητικούς αγώνες και κατέκτησε μία μία όλες τις ευαγγελικές αρετές μιμούμενος σε όλα τους μεγάλους ασκητές της ερήμου και πιο πολύ τον ομώνυμό του Άγιο Αντώνιο τον Μέγα.

Για να αποφύγει την τιμή των ανθρώπων, φοβούμενος μήπως η υπερηφάνεια -που καραδοκεί πάντα στη ζωή των εναρέτων- καταστρέψει κάθε του καλό έργο, ζήτησε την ευλογία του ηγουμένου να αποσυρθεί σε ερημική περιοχή εκτός μονής. Εκεί στην ησυχία του σπηλαίου που του ορίσθηκε ως κατοικία και παλαίστρα ασκητική για τους υπεράνθρωπους αγώνες του, προσποιούταν τον τρελό, έτσι ώστε και οι λίγοι που γνώριζαν το καταφύγιό του, να τον αποστραφούν τελικά κι έτσι να απομείνει μόνος με μόνο σύντροφό του τον ίδιο τον Θεό που λάτρευε όσο τίποτε άλλο. Κατά καιρούς ερχόταν, σταλμένος από τον ηγούμενο, κάποιος ιερέας για να ακούσει την εξομολόγησή του και να τον κοινωνήσει με τα Άχραντα Μυστήρια.

Στην ερημιά εκείνη δέχθηκε με υπομονή τις σφοδρές επιθέσεις του διαβόλου ο οποίος λυσσομανούσε για να τον κάνει να φύγει από τον τόπο εκείνο του αγιασμού. Άλλοτε με θορύβους, άλλοτε με φαντασίες, πότε με τη μορφή θηριών ή σαν ποτάμι που φούσκωνε και τον έπνιγε, προσπαθούσε να σπείρει φόβο και δειλία στην καρδιά του. Εκείνος όμως ο μακάριος ουρά-

νιος άνθρωπος ή μάλλον επίγειος άγγελος, υπέμεινε τις φοβερές δοκιμασίες με μόνο στήριγμα την ελπίδα του στο Θεό και παρηγοριά του την αδιάλειπτη προσευχή. Έζησε στο σπήλαιο εκείνο, τρεφόμενος με τα λίγα χόρτα που φύτρωναν τριγύρω, πενήντα χρόνια και παρέδωσε ειρηνικά την αγωνίστρια ψυχή του στα χέρια του αγωνοθέτου Χριστού που έμελλε να τον δοξάσει ανάλογα με τους κόπους και τους αγώνες του.

Μετά την κοίμησή του κάποιοι κυνηγοί βρήκαν το ιερό του λείψανο άφθαρτο εντός του σπηλαίου. Αμέσως έτρεξαν στην Βέροια και ειδοποίησαν τον επίσκοπο της πόλης. Τότε εκείνος μαζί με πλήθος λαού ξεκίνησαν για να παραλάβουν τον ιερό αυτό θησαυρό και να το μεταφέρουν στην γενέτειρα πόλη. Όμως οι κάτοικοι της περιοχής των Πιερίων τους εμπόδιζαν ποθώντας να παραμείνει ο Άγιος στον τόπο τους. Προκειμένου να μην γίνεται θόρυβος ο επίσκοπος αποφάσισε να τοποθετήσει το λείψανο του Οσίου πάνω σε ένα κάρο που θα το έσερναν δύο βόδια και να αφεθούν ελεύθερα να το οδηγήσουν όπου ήταν το θέλημα του Κυρίου. Πραγματικά τα ζώα πήραν από μόνα τους το δρόμο για την πόλη και σταμάτησαν μόνο όταν έφτασαν μπροστά στο σπίτι του Αγίου. Εκεί οι συμπολίτες του έθαψαν με τιμές το αγιασμένο σώμα του Οσίου ενώ αργότερα έχτισαν ναό προς τιμήν του. Η Εκκλησία μας τιμά την μνήμη του στις 17 Ιανουαρίου και την 1 Αυγούστου.

δίδαγμα

Ο Οσιος και τα τοπονύμια

Ο Οσιος Αντώνιος υπήρξε ο πιο δημοφιλής Άγιος στην περιοχή μας για πολλούς αιώνες. Όλοι επιθυμούσαν να έχουν κάποια σχέση μαζί του. Αυτός ο ιερός πόθος πέρασε μέσα στην τοπική παράδοση και έφτασε μέχρι τις ημέρες μας μέσα από διάφορες διηγήσεις. Για παράδειγμα, λέει η παράδοση ότι όταν τοποθετήθηκε το ιερό λείψανο του Αγίου στο κάρο για να αφήσουν τον ίδιο να αποφασίσει που ήθελε να ταφεί, τα βόδια δεν κατευθύνθηκαν αμέσως στη Βέροια αλλά ξεκίνησαν μια πορεία προς τα χωριά του κάμπου. Σε κάποιο από αυτά τα κάρο έκανε έναν κύκλο, από τότε το χωριό πήρε το όνομα: "Κουλόυρα". Στην είσοδο ενός άλλου χωριού το ρούχο του Οσίου πιάστηκε σε ένα αγκαθωτό θάμνο και σκίστηκε, οι χωρικοί όμως ξέχασαν να του το ράψουν και από τότε το χωριό τους πήρε το όνομα: "Ξεχασμένη". Δεν τους μιμήθηκαν όμως οι κάτοικοι του διπλανού χωριού που του το έραψαν και το χωριό τους ονομάτηκε έκτοτε "Ραψωμανίκη".

Α. Σωστό ή Λάθος;

1. Ο Όσιος Αντώνιος καταγόταν από τη Βέροια.

Σωστό ή Λάθος

2. Ο Όσιος Αντώνιος έγινε μοναχός σε μεγάλη ηλικία.

Σωστό ή Λάθος

3. Ο Όσιος Αντώνιος μόνασε αρχικά στην μονή της Αγίας Κυριακής.

Σωστό ή Λάθος

4. Ο Όσιος Αντώνιος ασκήτευσε στη συνέχεια σε σπήλαιο.

Σωστό ή Λάθος

5. Ο Όσιος Αντώνιος προσποιούνταν τον τρελό για να προκαλεί τον θαυμασμό.

Σωστό ή Λάθος

6. Ο Όσιος Αντώνιος τάφηκε στην Νάουσα.

Σωστό ή Λάθος

Β. Συμπληρώστε το παρακάτω κείμενο:

..... ακόμα, ... την
 ..... και .....
 και ..... και ..... και .....
 ..... και ..... ,
 για να ..... και .....
 ..... στον ..... ,
 ..... την ζωή της .....
 ..... Με ..... ζήλο
 ..... στους .....
 ..... και ..... μία
 ..... τις .....
 ..... σε .....
 τους ..... της .....
 ..... και ..... τον ..... τον
 ..... του Άγιο .....
 τον .....